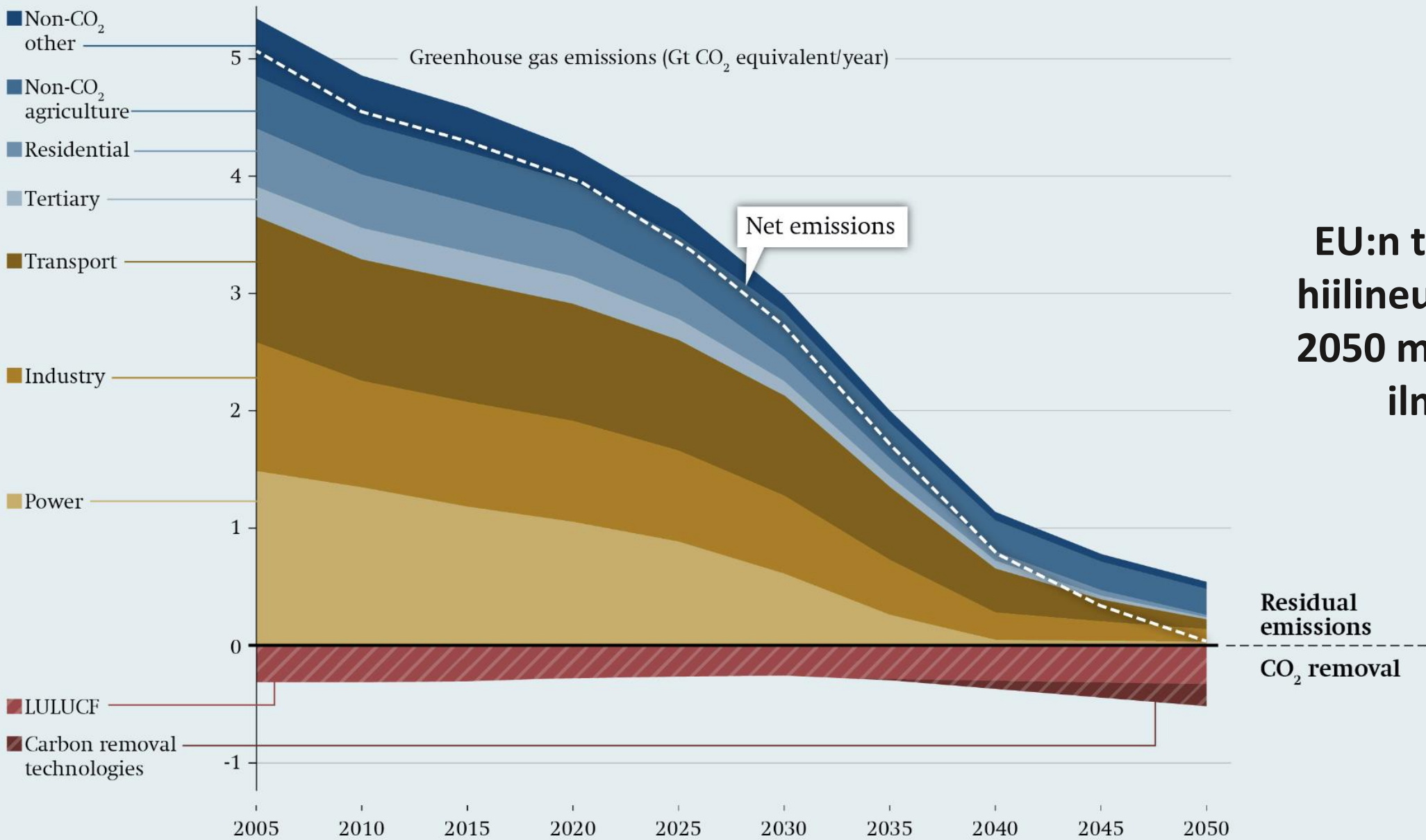

EU:n ilmastopolitiikka ja metsien käyttö

Ilmasto ja metsien käyttö- seminaari
21.11.2023

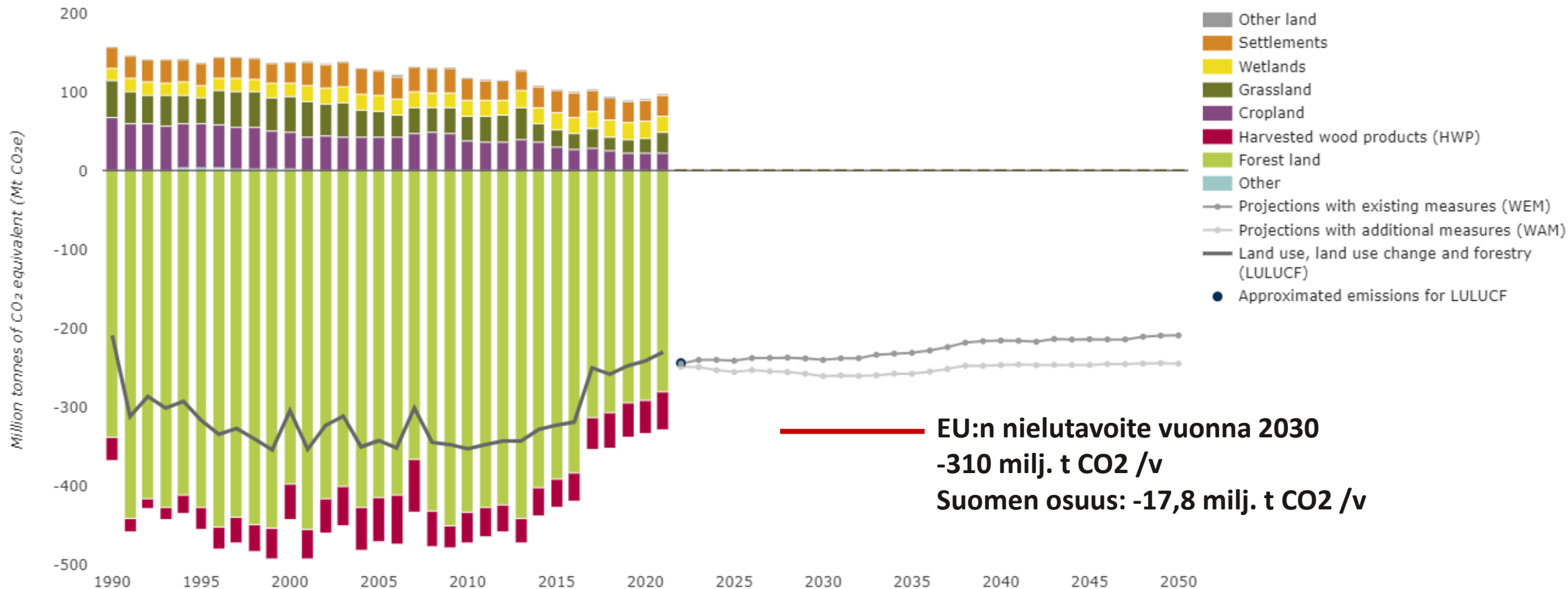
”FitFor55” ilmastopaketti ja EU:n nielut

Illustrative emissions pathways to achieve a net-zero target in the EU

**EU:n tavoite on olla
hiilineutraali vuoteen
2050 mennessä (EU:n
ilmastolaki)**

Maankäyttösektorin päästöjen ja nielujen kehitys EU27:ssä (historiallinen ja arvioitu)

Kunnianhimoinen ilmastopolitiikka on yksi EU:n Vihreän kehityksen ohjelman kärjistä

- EU:n metsästrategia (2020)
- Maankäyttösektoria (LULUCF) koskevan asetus (2023)
- Uusiutuvan energian direktiivi (REDIII) (2022)

Muita:

Kestävän rahoituksen taksonomia;
ilmastokriteerit (2022)

Metsäkatoasetus (2023)

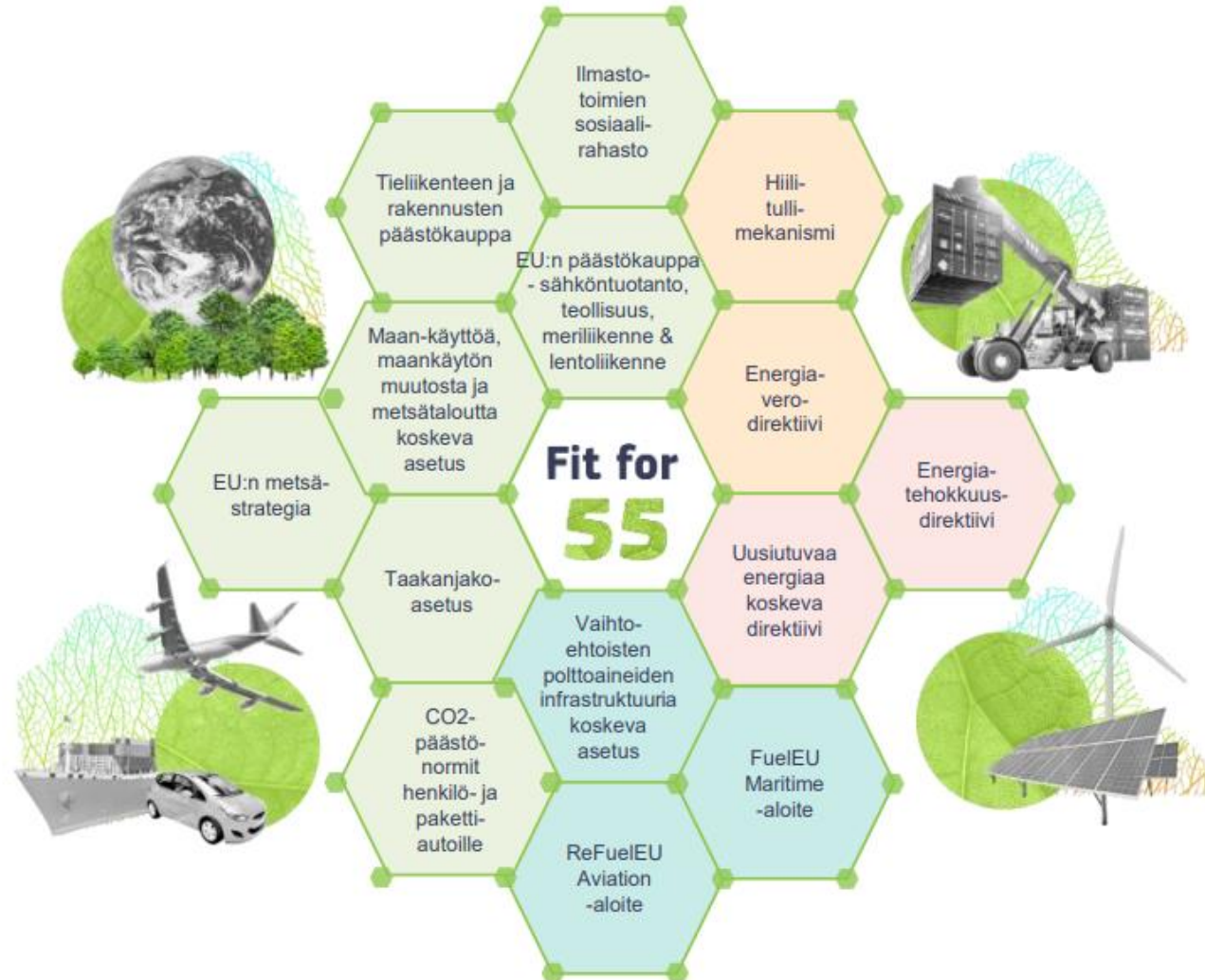
Ennallistamisasetus (2023)

Asetus hiilen poistumien sertifiointista
(valmisteilla)

Maaperädirektiivi (valmisteilla)

3 mrd. puun istuttaminen
(ennallistamisasetus)

EU:n sopeutumisstrategia (2020)

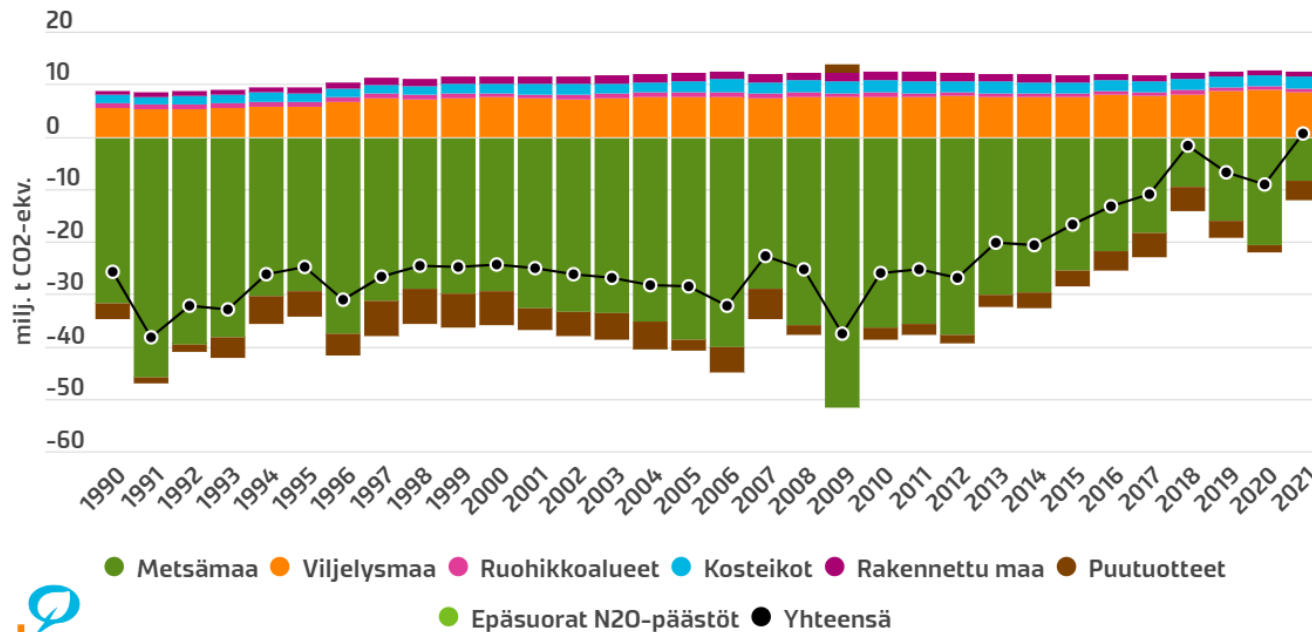

Maankäyttö sektoria koskeva asetus (LULUCF) ja muita ilmasto- ohjauksen keinoja

Maankäyttösektoria koskevan LULUCF -asetuksen tavoitteet

LULUCF-sektorin päästöt ja poistumat maankäyttöluokittain (milj. t CO₂-ekv.)

Positiivinen luku on päästöä ja negatiivinen poistumaa (nielu).

Kausi 2021-2025

- Jäsenvaltion maankäyttösektori ei ole päästöjen lähde (= nettonielu tai nolla)
- Maankäyttöluokittaiset laskentasäännöt LULUCF(2018), mm. metsien vertailutaso
- Suomi: 2021-2025 tavoitetta ei saavuteta, arvoitu vaje 10-40 milj. t CO₂ekv (Luke 2023)

Kausi 2026 -2030

- EU:n nielutavoite vuonna 2030: -310 milj. t CO₂ekv
- Päästöt ja nielut raportoidaan sellaisenaan
- Suomen tavoite: -17,8 milj.t CO₂ekv
- LULUCF 2026-2030 tavoite on saavutettavissa, mutta merkittävät epävarmuudet

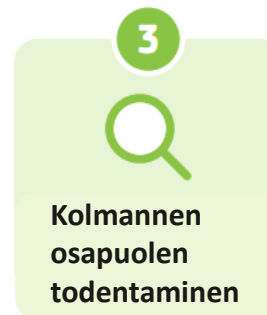
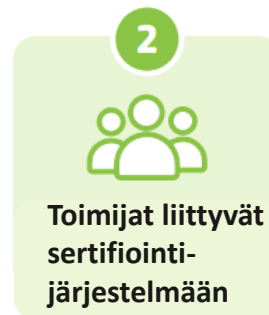
Kausi 2031-2035

[Yhdistetyllä maatalous- ja maankäyttösektorilla yhteenlasketut päästöt ovat enintään 0]

Asetus hiilipoistumien sertifiointista, tavoitteet

- Nopeuttaa todennettavissa olevien, laadukkaiden hiilipoistumien käyttöönottoa
- **Kannustaa teollisuutta, maanviljelijöitä sekä metsätoimijoita ottamaan käyttöön tehokkaita hiilenpoistoratkaisuja**
- Ehkäistä viherpesua, saada markkinoille korkealaatuisia poistumia sekä rakentaa luottamusta
- Varmistaa EU:n valmiudet määrittää (quantify), seurata ja todentaa hiilipoistumia
- **Saada liikenteeseen laaja valikoima tulosperusteisia rahoitusvaihtoehtoja yksityisistä ja julkisista lähteistä**

HOW DOES IT WORK?

Ennallistamisasetus, trilogisopu 9.11.

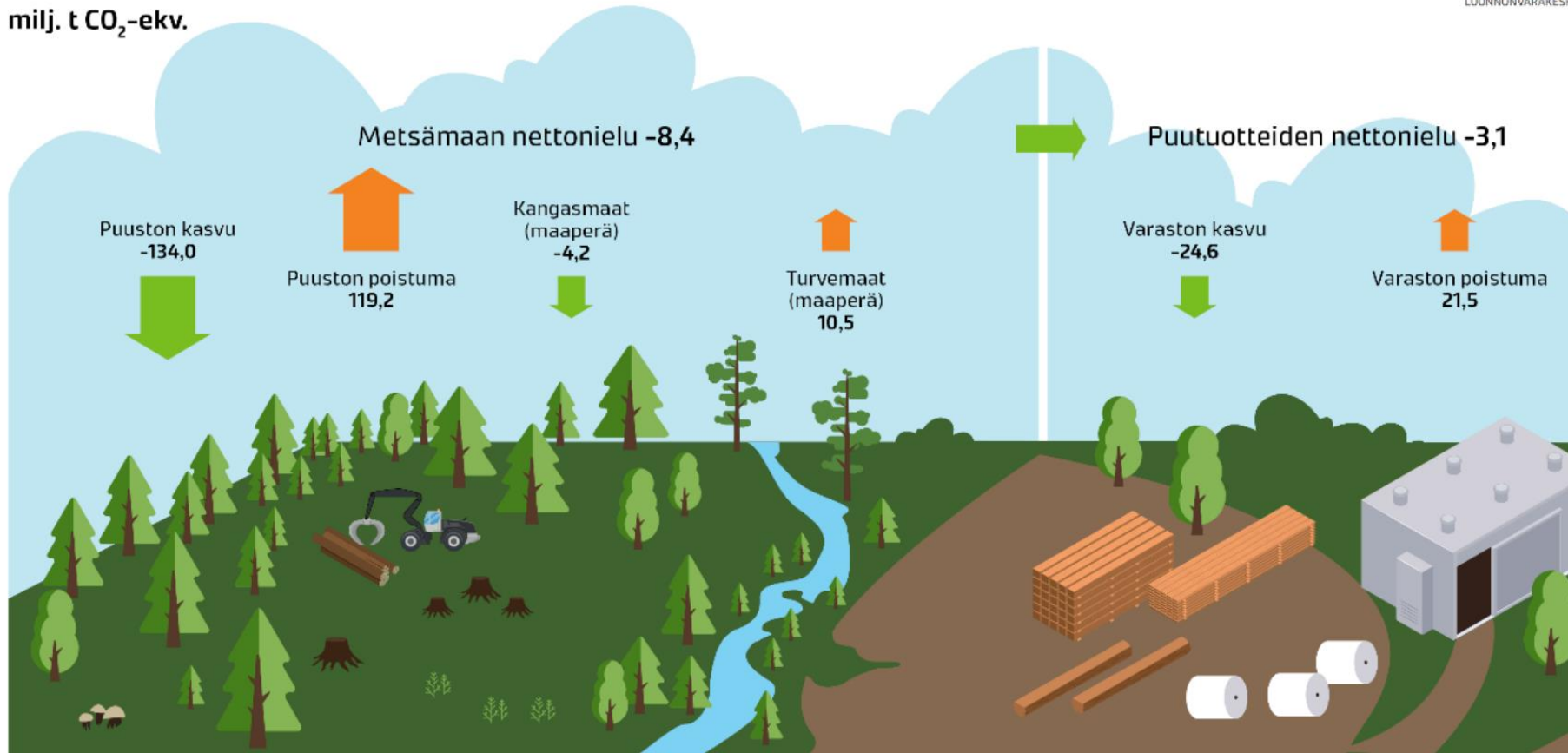
- EU:n maa- ja merialueista ennallistetaan 20 % vuoteen 2030 sekä kaikki ”ennallistamisen tarpeessa” olevat elinympäristöt vuoteen 2050
- Jäsenvaltiot ennallistavat luontodirektiivin heikentyneistä luontotyypeistä 30% vuoteen 2030 mennessä; priorisoiden Natura 2000 -alueita. Ennallistamisvelvoite 60% vuoteen 2040 ja 90% vuoteen 2050 mennessä säilyivät.
 - Velvoitteessa voidaan ottaa huomioon yleiset ja laajalle levinneet luontotyytit
- Pyrittävä varmistamaan etteivät ennallistetut luontotyytit heikkene merkittävästi
- Maatalousympäristöjen ja metsien tilan mittareita (indikaattoreita) väljennetty. Turvemaiden vettäminen maanomistajalle vapaaehtoinen.
- Tarkastelu 70 vuotta taaksepäin poistettu
- Konkreettiset tavoitteet ja toimet kansallisessa ennallistamissuunnitelmassa
 - Joustot asetuksen toimeenpanoon: mm. ruokaturva, energia ja maanpuolustus

Parlamentin ja neuvoston pitää vielä vahvistaa trilogisopu

Ilmastopolitiikan kansallinen toimeenpano, metsien ilmastotoimet

Metsämaan ja puutuotteiden kasvihuonekaasutase 2021

milj. t CO₂-ekv.

Metsäkato:
Metsän siirtyminen
muuhun
maankäyttöön
3,4 milj. t CO₂-ekv.
v 2020

Metsitys
n. - 0,4 milj. t CO₂ekv
(v 2020)

Metsien ilmastotoimet Kansallisessa metsästrategiassa (KMS) ja Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelmassa (Misu)

	Toimenpiteen pinta-alat (MISU)
- Hillitään metsäkatoa: Ehkäistään metsän muuttumista pelloiksi tai rakennetuksi maaksi - Lisätään metsitystä (joutoalueiden metsitystuki, heikkotuottoiset pellot)	noin 1 700–1900 ha (pellot) 3 000 ha (40% suonpohjille) + 9 000 ha/v kausi: 2024–2028
- Toteutetaan metsänuudistaminen laadukkaasti ja viipymättä - Kunnostusojituksen välttäminen; kokonaisvaltainen suometsänhoidon suunnittelu - Peitteinen metsänkasvatus rehevissä korvissa; kokonaisvaltainen suometsänhoidon suunnittelu	6 000 ha
Edistetään suometsien tuhkalannoitusta	26 000 ha
Edistetään kivennäismaametsien lannoitusta	25 000 ha
- Lisätään lahopuun hiilivarastoa talousmetsiin monimuotoisuus- ja ilmastosyistä säästöpuita jättämällä - Kehitetään hiilen varastoinnin keinoja, ml. pitkäikäiset puutuotteet - Kehitetään markkinaehtoisia toimintamalleja ja pelisääntöjä ympäristöhyötyjen turvaamiseen, ml. hiilensidonnan markkinat - Ennakoidaan ja torjutaan metsätuhoja	(KMS)

Orpon hallitusohjelman ilmastolinjauksia

- Metsien käyttöä ei rajoiteta
- Toimeenpannaan Kansallinen metsästrategia
- Vaikutusarvioidaan **maankäytön muutosmaksun** käyttöönotto
- Otetaan käyttöön metsänhoitorästien hoito- ja **lannoituskampanjat** ja **hiilirikkaiden kohteiden korvaus** Metso-rahoituksen puitteissa
- Päivitetään metsänhoitosuosituksia tukemaan metsien ja hiilinielujen kasvua sekä parannetaan niiden soveltamista.
- **Kiertoaikoja pidennetään maltillisesti** ja **puututaan liian voimakkaisiin harvennushakkuisiin**
- Tarkastellaan metsälain rajattua päivitystarvetta metsäalan sidosryhmien kanssa ja metsänomistajan edusta huolehtien.
- **Kehitetään hiilensidontamarkkinaa** ja **lisätään peitteistä metsänkasvatusta turvemailla**
- Kasvun lisäksi metsien terveydestä huolehditaan ja **hillitään ilmastomuutoksen vaikutuksia ja metsätuhovahinkoja**

- EU:n hiilineutraaliustavoite on yksi vihreän kehityksen ohjelman päätavoitteista. Siksi ilmastonmuutos on läpileikkaavana EU:n metsiä koskevissa säädöksissä ja muissa ohjauskeinoissa
- Maankäyttösektorin nieluilla on merkittävä rooli hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi. EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseen maankäyttösektorilla liittyy merkittäviä epävarmuuksia, myös Suomessa.
- EU pyrkii edistämään nieluja vahvistavia ja lisääviä keinoja, mm. hiilipoistumien markkinoiden kehittäminen (sertifiointi)
- Ennallistamisasetus lisää ennallistamista jäsenvaltioissa. Konkreettiset tavoitteet, ennallistamistoimet ja resursointi määritetään kansallisissa ennallistamissuunnitelmissa.
- Ennallistamisasetuksen toimeenpano tulisi sovittaa yhteen muiden EU:n ja kansallisten monimuotoisuutta edistävien toimien kanssa, erityisesti (30%/10%) suojelutavoite
- Metsien ilmastotoimilla pyritään ylläpitämään ja vahvistamaan puuston kasvua sekä terveyttä, vähentämään erityisesti suometsien maaperäpäästöjä sekä varastoimaan hiiltä mm. pitkäikäisiin puutuotteisiin.
 - Toimet metsänomistajille vapaaehtoisia. Kannustimet: METKA - metsätalouden kannustinjärjestelmä, Metso- ja Helmi-ohjelmat sekä ?

Kiitos mielenkiinnosta!

jaana.kaipainen@metsakeskus.fi